

Ιστορία Δ΄ Δημοτικού

Στα Αρχαία Χρόνια

Τετράδιο Εργασιών

Τόμος 2ος

Κεφάλαια 25 – 43

**Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 /
Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:**

**«Αναμόρφωση των προγραμμάτων
σπουδών και συγγραφή νέων
εκπαιδευτικών πακέτων»**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ

Πρόεδρος του Παιδαγωγ. Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων

βιβλίων και παραγωγή

υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού

με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το

Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδ. Ινστιτ.

Αναπληρωτής Επιστημ. Υπεύθ. Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδ. Ινστιτ.

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από

το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και

25% από εθνικούς πόρους.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Γιώργος Καργιωτάκης,

Εκπαιδευτικός

Αλεξάνδρα Μαραγκού,

Εκπαιδευτικός

Νατάσσα Μπελίτσου,

Εκπαιδευτικός

Βασιλική Σοφού, *Εκπαιδευτικός*

ΚΡΙΤΕΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Μαρία Νικολακάκη, *Λέκτορας του*
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Στέφανος Παπαστεργιόπουλος,

Σχολικός Σύμβουλος

Μιχαήλ Σκαλοχωρίτης,

Εκπαιδευτικός

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Σοφία Τουλιάτου,

Σκιτσογράφος - Εικονογράφος

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Ο ανάδοχος της συγγραφής

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Γεώργιος Τύπας, *Μόνιμος*
Πάρεδρος του Παιδαγωγικού
Ινστιτούτου

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ
Ιωάννης Ζιάρραγκας, *Εκπαιδευτικός*

ΕΞΩΦΥΛΛΟ
Σπύρος Βερύκιος,
Εικαστικός Καλλιτέχνης

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ

Ομάδα Εργασίας
Αποφ. 16158/6-11-06 και
75142/Γ6/11-7-07 ΥΠΕΠΘ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Θεόδωρος Κατσουλάκος

**Ιφιγένεια Καρυώτη
Μαρία Λένα Χριστίνα Κατσάρου**

**ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ**

Ιστορία Δ΄ Δημοτικού

Στα Αρχαία Χρόνια

Τετράδιο Εργασιών

**Τόμος 2ος
Κεφάλαια 25 – 43**

3 Ο ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25:

Αιτίες και αφορμές του πολέμου

1. Η ακροστιχίδα της συμμαχίας που ήταν αντίπαλη με την Αθηναϊκή.

1 Ο αρχηγός των Αθηναίων

2 Ήταν αυτός ο πόλεμος.

3 Τα του Μελήσιππου ήταν προφητικά.

4 Ενδιαφέρονταν πολύ γι' αυτό οι Αθηναίοι (αντιστρ.).

5 Ήταν με το μέρος της Σπάρτης οι περισσότερες πόλεις της

6 Το πέλαγος στο οποίο βρίσκεται η Κέρκυρα (αντιστρ.).

7 Οι Αθηναίοι είχαν πολύ ισχυρό

.....

8 Οι δύο αντίπαλοι ήταν
ισοδύναμοι και κανείς δεν
μπορούσε να προβλέψει τον

9 Ζήτησε τη βοήθεια των
Αθηναίων (με άρθρο).

10 Οι Σπαρτιάτες ήταν πιο δυνατοί
στη

11 Και οι δύο αντίπαλες πόλεις
ήταν εξίσου

12 Ο βασιλιάς της Σπάρτης.

13 Πόλη που ήταν φίλη των
Σπαρτιατών.

14 Ο πόλεμος ξέσπασε όταν
βρέθηκε η κατάλληλη (αντιστ.).

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

2. Ποια κατά τη γνώμη σου μπορεί να είναι τα αποτελέσματα ενός εμφυλίου πολέμου; Μπορείς να αναφέρεις τουλάχιστον τρία;

.....
.....
.....
.....

3. Να χρωματίσεις με κόκκινο χρώμα την πρόταση που φανερώνει την αιτία του Πελοποννησιακού πολέμου και με πράσινο την αφορμή.

- Η Σπάρτη και η Κόρινθος ανησυχούν γιατί η Αθήνα αποκτά μεγάλη δύναμη.
- Οι Αθηναίοι βοηθούν τους Κερκυραίους που είχαν διαφορές με τους Κορινθίους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26: Οι κυριότερες φάσεις του πολέμου

1. Να βάλεις τις προτάσεις στη σωστή σειρά. Ύστερα να διηγηθείς τα γεγονότα που έγιναν στα χρόνια του Πελοποννησιακού πολέμου.

- Στην Αθήνα έπεσε μεγάλη αρρώστια από την οποία πέθανε και ο Περικλής.
- Ο στρατός των Πελοποννησίων μπήκε στην Αττική και άρχισε να προκαλεί καταστροφές.
- Μετά την νίκη των Σπαρτιατών στους Αιγός ποταμούς, ο πόλεμος τελειώνει.
- Οι Αθηναίοι εκστρατεύουν στις Συρακούσες
- Υπογράφηκε η Νικία ειρήνη.

2. Πόσα χρόνια κράτησε ο Πελοποννησιακός πόλεμος; Γιατί κράτησε τόσο πολύ;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Να βάλεις ένα Σ για το σωστό και ένα Λ για το λάθος.

Τόσο οι Αθηναίοι όσο και οι Πελοποννήσιοι ήθελαν να συνεχιστεί ο πόλεμος.

- Την πρωτοβουλία για να υπογραφεί ειρήνη την πήρε ο στρατηγός Νικίας.
- Η εκστρατεία των Αθηναίων στη Σικελία κατέληξε σε μια μεγάλη νίκη για την Αθήνα.
- Οι Σπαρτιάτες αποφάσισαν να φτιάξουν και αυτοί ισχυρό στόλο ζητώντας τη βοήθεια των Περσών.
- Στην ναυμαχία, που έγινε στις Αργινούσες, οι Σπαρτιάτες νίκησαν τους Αθηναίους.
- Η αποφασιστική μάχη δόθηκε στους Αιγός ποταμούς, όπου οι Σπαρτιάτες έπαθαν μεγάλη καταστροφή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27:

Η ηγεμονία της Σπάρτης

1. Να γράψεις κάθε όνομα στη στήλη που πρέπει:

Αγησίλαος, Ξέρξης, Κύρος,
Ανταλκίδας, Αρταξέρξης,
Λεωνίδας.

Πέρσες	Σπαρτιάτες

2. Να συμπληρώσεις το κείμενο χρησιμοποιώντας τις λέξεις από την παρένθεση.

(ταπεινωτικός, Σπάρτη, Πέρσες,
δύσκολος, εμφύλιος, χωρισμένος,
καταπίεση, κορινθιακός, ειρήνη,
Πελοποννησιακός)

Μετά τον πόλεμο η
..... έγινε η πιο δυνατή
πόλη της Ελλάδας. Οι ελληνικές
πόλεις ένωσαν αυτή τη φορά την
..... των Σπαρτιατών.
Οι παίζουν σημαντικό
ρόλο στα ελληνικά πράγματα.
Έχουν σημαντικό κέρδος να είναι οι
Έλληνες Έτσι
ξεκίνησε ακόμα ένας
πόλεμος στην Ελλάδα που
ονομάστηκε
Οι Σπαρτιάτες στη διάρκεια αυτού
του πολέμου βρέθηκαν σε
θέση. Γι' αυτό αναγκάστηκαν να
υπογράψουν που
οι όροι της ήταν ιδιαίτερα

3. Τα γεγονότα που συνέβησαν αυτή την περίοδο ήταν πολύ άσχημα για τους Έλληνες. Να διαλέξεις τις σωστές απαντήσεις που το δικαιολογούν.

- Οι Πέρσες νικούν τους Έλληνες σε μάχη.
- Οι πόλεις της Μ. Ασίας και η Κύπρος χάνουν την ελευθερία τους και περνούν στην κυριαρχία των Περσών.
- Οι Πέρσες βρήκαν την ευκαιρία να ανακατεύονται στα εσωτερικά ζητήματα των Ελλήνων.
- Η Ανταλκίδεια ειρήνη κράτησε πολλά χρόνια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28:**Η Θήβα και η βοιωτική συμμαχία**

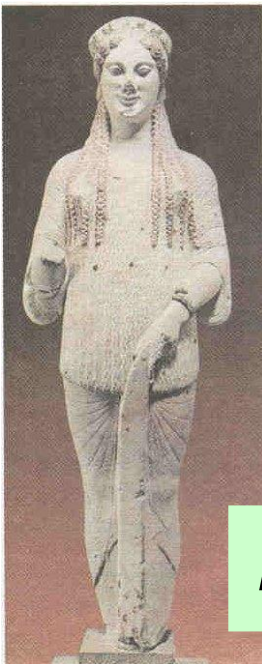
1. Να βάλεις ένα Σ για το σωστό και ένα Λ για το λάθος:

- Η Θήβα είχε τις περισσότερες φορές την αρχηγία της βοιωτικής συμμαχίας.
- Το πολίτευμα της Θήβας ήταν από την αρχή της ιστορίας της ολιγαρχικό.
- Η βοιωτική συμμαχία δεν είχε δικό της νόμισμα.
- Οι Πλαταιείς είχαν φιλικές σχέσεις με τους Θηβαίους.
- Οι Θηβαίοι συμφωνούσαν με τους όρους της Ανταλκίδειας ειρήνης.

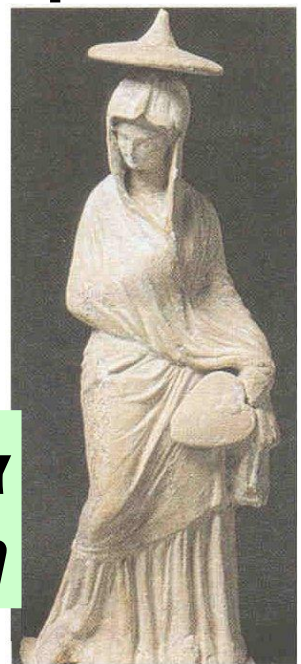
Οι βοιωτικές πόλεις ήθελαν να παραμείνουν ενωμένες όλες μαζί διατηρώντας τη συμμαχία τους.

2. Να διαβάσεις το παράθεμα 3 από το βιβλίο σου. Στη συνέχεια, αφού παρατηρήσεις τις εικόνες, να σημειώσεις ομοιότητες και διαφορές που υπάρχουν στα δύο αγάλματα.

Κόρη

**Ταναγραία
κόρη**

Ομοιότητες	Διαφορές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29:

Η ηγεμονία της Θήβας

1. Στους πίνακες των δυο επόμενων σελίδων να σημειώσεις ένα Χ εκεί που ταιριάζει:

	Αθηναϊκή ηγεμονία	Σπαρτιατική ηγεμονία	Θηβαϊκή ηγεμονία
Δημιουργήθηκε μετά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.			
Δημιουργήθηκε μετά τους Περσικούς πολέμους.			
Ο σημαντικότερος ηγέτης της ήταν ο Περικλής.			

	Αθηναϊκή ηγεμονία	Σπαρτιατική ηγεμονία	Θηβαϊκή ηγεμονία
Δε συμφωνούσε με τους όρους της Ανταλκίδειας ειρήνης.			
Ο σημαντικότερος ηγέτης της ήταν ο Αγησίλαος.			
Οι σημαντικότεροι ηγέτες της ήταν ο Πελοπίδας και ο Επαμεινώνδας.			

2. Γράψε στη επόμενη σελίδα, μπροστά από κάθε πρόταση που δηλώνει αποτέλεσμα, το γράμμα της πρότασης που δηλώνει την αιτία:

ΑΙΤΙΕΣ

- A. Οι Σπαρτιάτες υπογράφουν ταπεινωτική ειρήνη με τους Πέρσες.**
- B. Οι Θηβαίοι δε δέχονται τους όρους της ειρήνης.**
- Γ. Ο Επαμεινώνδας χρησιμοποιεί στη μάχη την τεχνική της λοξής φάλαγγας.**
- Δ. Οι Θηβαίοι μετά την πρώτη νίκη τους ένωσαν ισχυροί.**
- Ε. Ο Πελοπίδας και ο Επαμεινώνδας σκοτώνονται.**
- Ζ. Στην Ελλάδα οι εμφύλιοι πόλεμοι συνεχίζονται.**

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Οι Σπαρτιάτες ξεκινούν πόλεμο με τους Θηβαίους.
- Οι Θηβαίοι νικούν τους Σπαρτιάτες στα Λεύκτρα.
- Η θηβαϊκή κυριαρχία απλώνεται από τη Μακεδονία μέχρι τη Μεσσηνία.
- Οι συμμαχίες στην Ελλάδα πρέπει να διαλυθούν.
- Οι ελληνικές πόλεις η μία μετά την άλλη χάνουν τη δύναμη τους.
- Η Θήβα χάνει τη δύναμή της.

3. Να διαβάσεις τα παραθέματα 3 και 4 από το βιβλίο σου. Γιατί νομίζεις ότι τα στρατιωτικά σώματα του 1821 και του 1942 ονομάστηκαν έτσι;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30: Η Μακεδονία, μια νέα ελληνική δύναμη

1. Να χρωματίσεις στο χάρτη το κράτος της Μακεδονίας και να σημειώσεις τα ονόματα των κυριότερων πόλεων.

2. Να συμπληρώσεις την ακροστιχίδα του Μακεδόνα βασιλιά:

1 Γνωστή ήταν και η μακεδονική.

2 Ήταν ο στρατός του μακεδονικού κράτους.

3 Το μνημείο που στήθηκε στη Χαιρώνεια.

4 Ο Φίλιππος οργάνωσε και το

5 Εκεί βρίσκονταν τα χρυσωρυχεία.

6 Πρωτεύουσα του κράτους της Μακεδονίας.

7 Στην έγινε το συνέδριο των ελληνικών πόλεων (αντ.).

8 Δεν συμφώνησαν να συμμετέχουν στην εκστρατεία εναντίον των Περσών.

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____
6	_____
7	_____
8	_____

3. Να διαβάσεις τα παραθέματα 1 και 2 και να γράψεις ποιες κατά τη γνώμη σου ήταν οι ικανότητες του βασιλιά Φίλιππου.

.....

.....

.....

.....

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31: Ο Μ. Αλέξανδρος καταλαμβάνει τη Μ. Ασία και την Αίγυπτο

1. Να αντιστοιχίσεις:

Ισσός●

● Ορίστηκε αρχηγός των Ελλήνων ο Αλέξανδρος.

Γρανικός ποταμός●

● Τίμησε τον Αχιλλέα.

Αλεξάνδρεια●

● Πόλη που ίδρυσε ο Μ. Αλέξανδρος.

Δαρείος●

● Η πρώτη μάχη εναντίον των Περσών.

Τροία●

● Τον νίκησε ο Μ. Αλέξανδρος.

Κόρινθος●

● Η δεύτερη μάχη εναντίον των Περσών.

2. Να βάλεις ένα X στην πρόταση που δίνει τη σημερινή σημασία της φράσης «γόρδιος δεσμός»:

- Μια πολύ στενή σχέση ανάμεσα σε δύο ανθρώπους.
- Μια κατάσταση πολύ μπερδεμένη που δεν είναι εύκολο να την καταλάβουμε.
- Ένας πολύ χαλαρός κόμπος που γίνεται σ' ένα σκοινί.

3. Σταυρόλεξο

Οριζόντια

1. Ανέβηκε στο θρόνο της Μακεδονίας μετά το θάνατο του πατέρα του.
2. Ήθελε να φτάσει με το στρατό του μέχρι τα βάρη της
3. Στην έδωσε μια πολύ αποφασιστική μάχη.
4. Ήταν αγαπημένος ήρωας του Μ. Αλεξάνδρου.
5. Δάσκαλος του στον οποίο είχε πολύ μεγάλη αδυναμία.

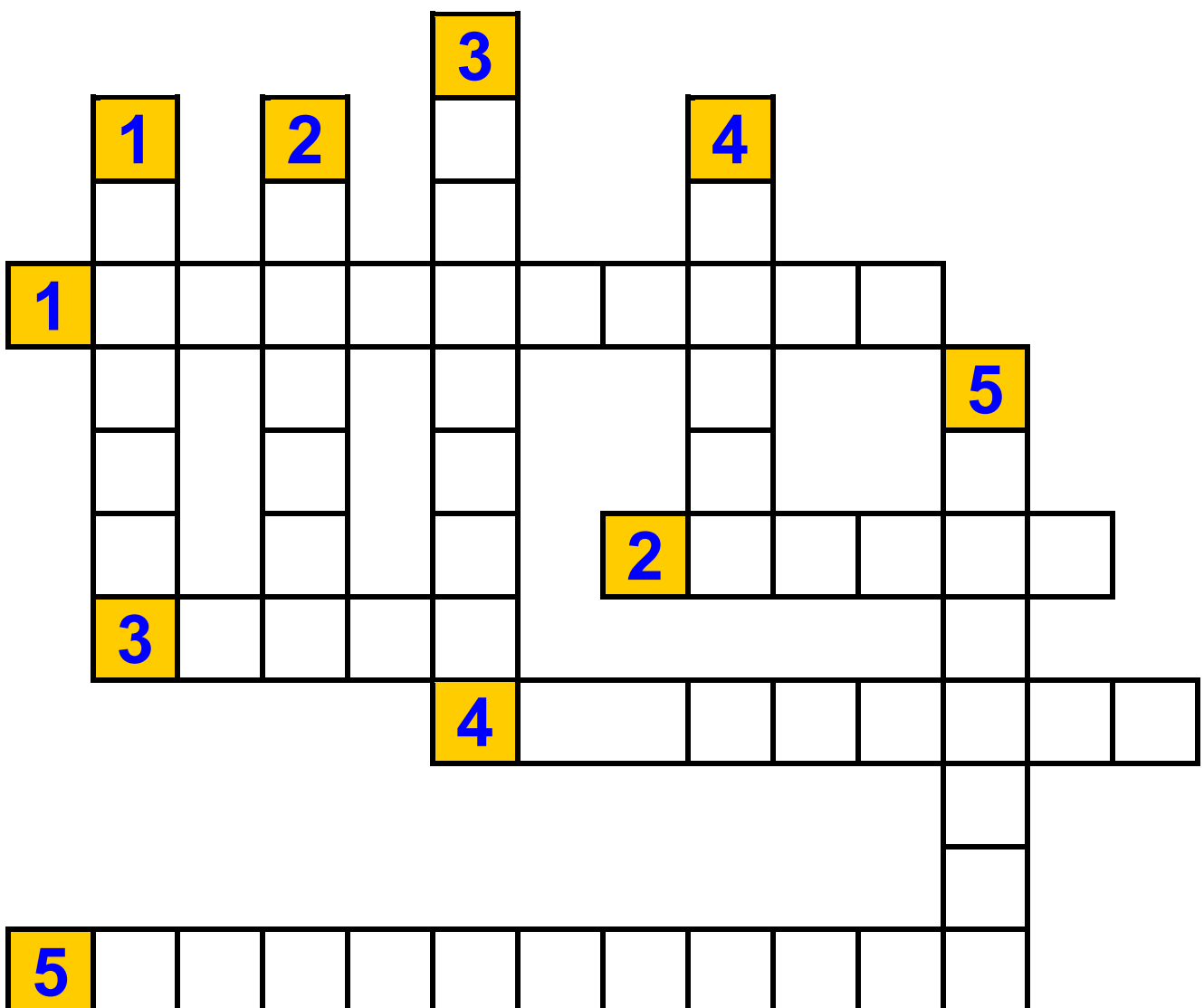
Κάθετα

1. Μεγάλη εντύπωση του έκανε η χώρα των
2. Ο σημαντικότερος ποταμός στην Αίγυπτο.

3. Η πρώτη μάχη που έδωσε ο Μ. Αλέξανδρος με τους Πέρσες έγινε στον

4. Στην αρχή της εκστρατείας ο Μ. Αλέξανδρος πέρασε από την

5. Το όνομα του βασιλιά των Περσών

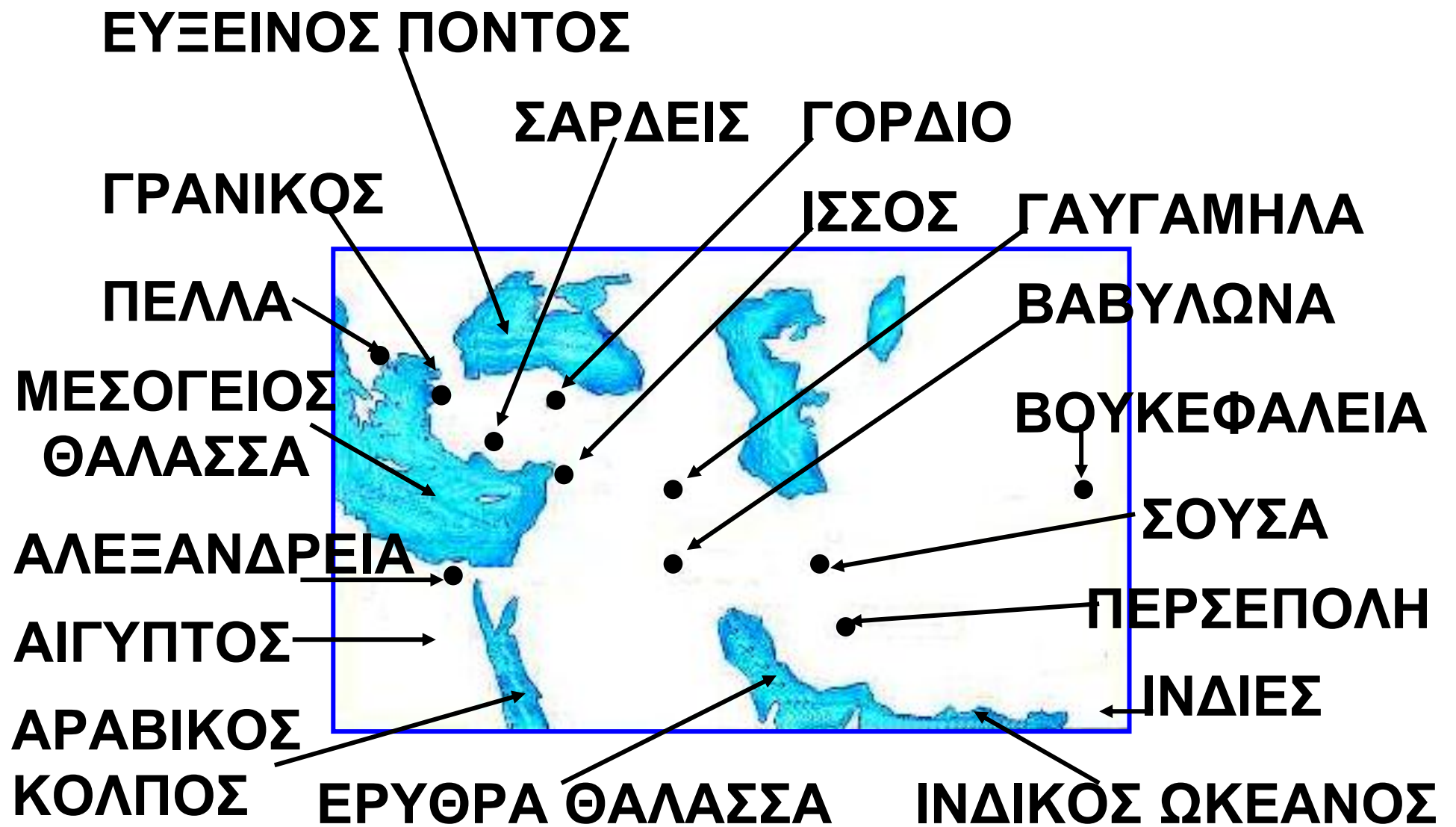

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32:

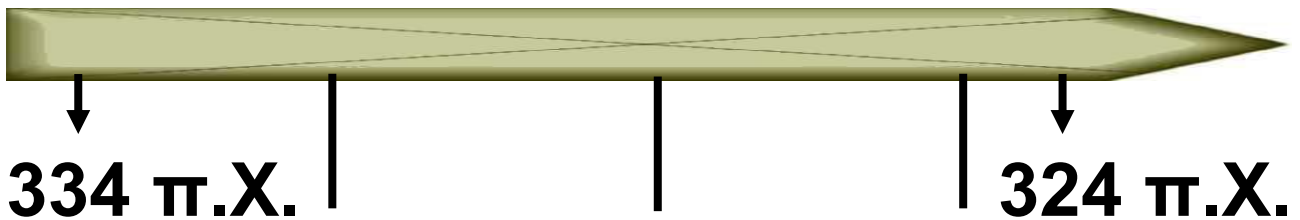
Η πορεία προς την Ινδία. Το τέλος της εκστρατείας

1. Να παρατηρήσεις το χάρτη.
Να σημειώσεις με κόκκινα
βέλη την πορεία του Μ.
Αλεξάνδρου μέχρι και την
επιστροφή του στα Σούσα.

2. Τώρα να συμπληρώσεις την ιστορική γραμμή με τη χρονολογία της κάθε μάχης και τον τόπο όπου έγινε:

.....
.....

3. Φαντάσου πως είσαι ένας δημοσιογράφος της εποχής και παίρνεις μια συνέντευξη από το Μ. Αλέξανδρο. Να γράψεις τις ερωτήσεις που θα ήθελες να του κάνεις.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33:

Ο θάνατος του Μ. Αλεξάνδρου

1. Να βάλεις μπροστά από κάθε πρόταση Σ για το σωστό και Λ για το λάθος:

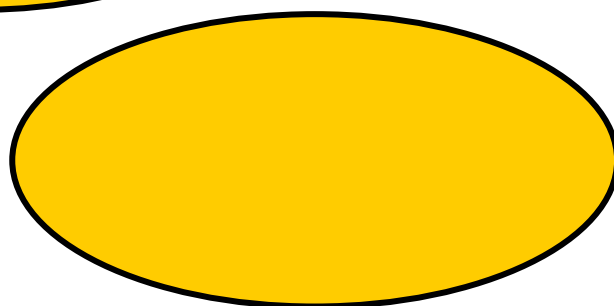
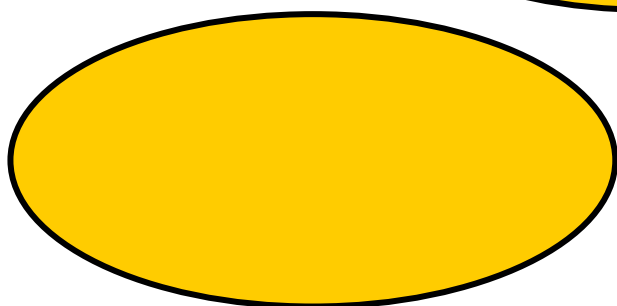
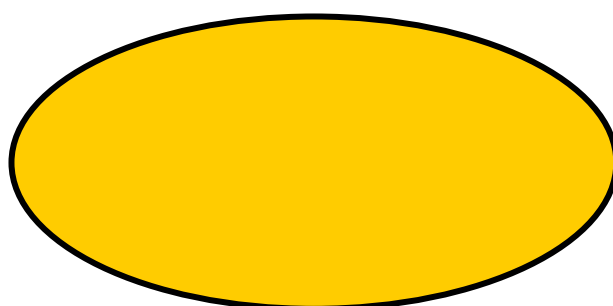

- Ο Μ. Αλέξανδρος αποφάσισε να κάνει πρωτεύουσα του τεράστιου κράτους του τα Σούσα.
- Πολλά κράτη έστειλαν αντιπροσώπους για να τον τιμήσουν.
- Ο Μ. Αλέξανδρος ήθελε μόνο να κατακτά νέες χώρες, χωρίς να ενδιαφέρεται για τον πολιτισμό τους.

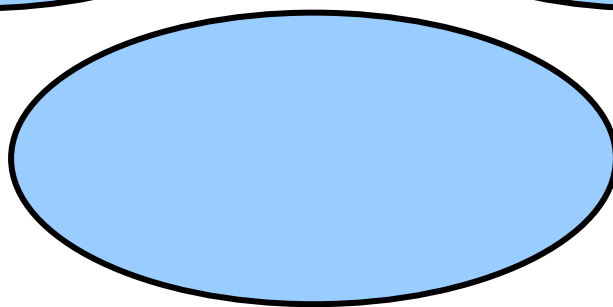
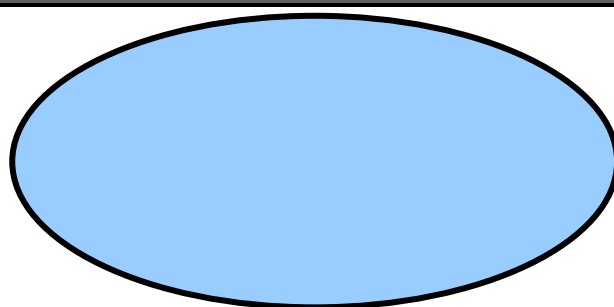
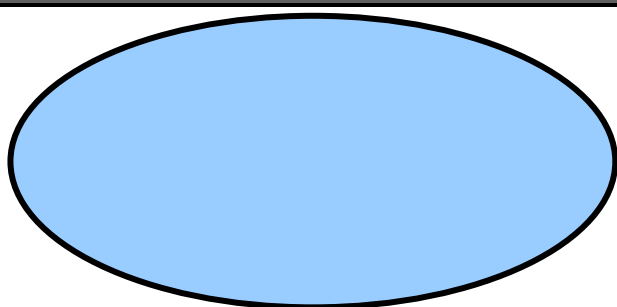
- Οι στρατιώτες του χάρηκαν όταν αρρώστησε βαριά, γιατί όλα αυτά τα χρόνια είχαν κουραστεί από τους συνεχόμενους πολέμους.
- Πολλοί κάτοικοι ήρθαν από την Ελλάδα για να ζήσουν στα νέα μέρη που κατέκτησε ο Μ. Αλέξανδρος.
- Πάρα πολλές ιστορίες γράφτηκαν που μιλούσαν για τα κατορθώματα του μεγάλου βασιλιά.

2. Να βάλεις μέσα στους κίτρινους κύκλους τα αποτελέσματα της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου που νομίζεις ότι είναι θετικά και στους μπλε τα αρνητικά.

(μακροχρόνιος πόλεμος, επαφή με πολιτισμούς άλλων λαών, γνωριμία νέων χωρών, θάνατος πολλών στρατιωτών, πρόοδος στις επιστήμες, μείωση του πληθυσμού στην Ελλάδα)

·ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ·

3. Φαντάσου ότι είσαι ένας από αυτούς που ακολουθούσαν τον Μ. Αλέξανδρο (ιστορικός, γεωγράφος, μηχανικός, καλλιτέχνης) και κρατάς ημερολόγιο. Να παρουσιάσεις γραπτά τις εντυπώσεις σου από μια σημαντική μέρα της εκστρατείας.

Σήμερα

.....π. Χ.

ΚΛΑΣΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Επαναληπτικό μάθημα

1. Να συμπληρώσεις την ακροστιχίδα των πολέμων.

1 Οι Έλληνες της Μ. Ασίας καταπιέζονταν από το κράτος.

2 Στη Μ. Ασία έστειλαν βοήθεια από την Ελλάδα μόνο οι Αθηναίοι και οι

3 Πόλη της Ιταλίας που στο Αρχαιολογικό της Μουσείο βρίσκεται μαρμάρινη προτομή του Μιλτιάδη.

4 Στη ναυμαχία της οι Έλληνες πέτυχαν μια μεγάλη νίκη.

5 Μπροστά στον κίνδυνο των Περσών οι Έλληνες έκαναν σύσκεψη στον

6 Όταν οι Πέρσες έφτασαν στην Αθήνα, όλοι οι της είχαν φύγει.

7 Αρχηγός των Ελλήνων στη μάχη του Μαραθώνα (με άρθρο).

8 Οι Αθηναίοι και οι έκαψαν τις Σάρδεις.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

2. Φαντάσου ότι ζεις στην Αθήνα ή τη Σπάρτη την εποχή που ξέσπασε ο Πελοποννησιακός πόλεμος. Τι θα έλεγες στους συμπολίτες σου, προκειμένου να τους πείσεις να μην ξεκινήσουν τον πόλεμο;

3. Αφού διαβάσεις τα παραθέματα 1 και 2 από το κεφάλαιο 29 του βιβλίου σου, να καταγράψεις κάποια στοιχεία σχετικά με την προσωπικότητα του Πελοπίδα και του Επαμεινώνδα.

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ	ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

4. Να συμπληρώσεις το σταυρόλεξο:

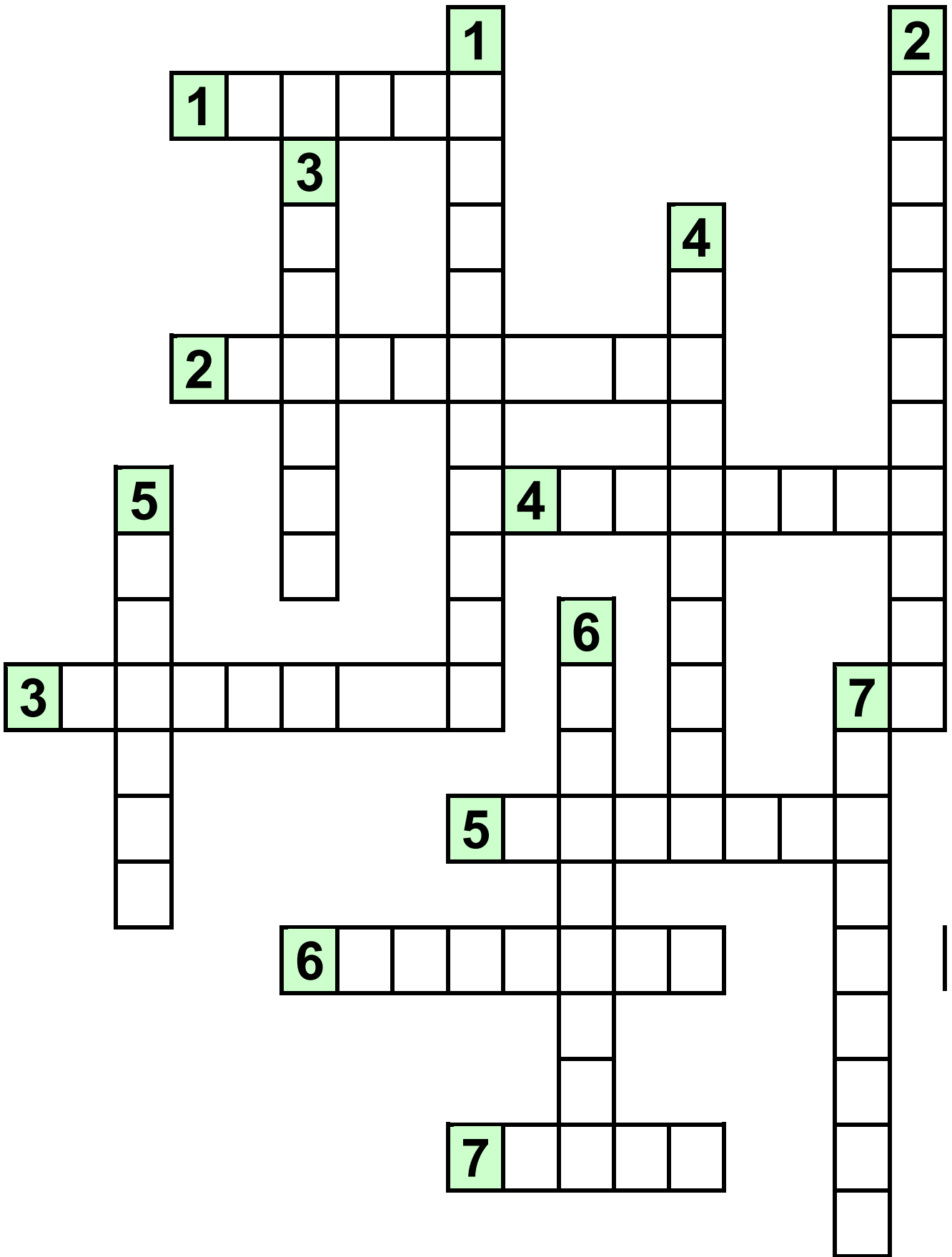

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- 1. Η πρωτεύουσα του κράτους της Μακεδονίας.**
- 2. Εκεί το 331 π. Χ. ο στρατός του Δαρείου νικήθηκε.**
- 3. Ο πατέρας του Μ. Αλεξάνδρου.**
- 4. Εκεί θάβονταν οι Μακεδόνες βασιλιάδες.**
- 5. Πολύ ισχυρό όπλο του Φιλίππου ήταν η μακεδονική**
- 6. Το όνομα του δεσμού που έκοψε ο Μ. Αλέξανδρος με το ξίφος του.**
- 7. Ο βασιλιάς Δαρείος ο Γ΄ παρατάχθηκε και περίμενε το Μ. Αλέξανδρο στην**

ΚΑΘΕΤΑ

- 1. Ανέλαβε το βασίλειο της Μακεδονίας σε πολύ νεαρή ηλικία.**
- 2. Το αγαπημένο άλογο του Αλέξανδρου.**
- 3. Παραπτόταμος του Ινδού ποταμού.**
- 4. Στη μάχη που έγινε στη νίκησε ο στρατός του Φιλίππου Β΄.**
- 5. Ο Αλέξανδρος γοητεύτηκε από τις ομορφιές της χώρας του ποταμού**
- 6. Ποταμός όπου δόθηκε αποφασιστική μάχη.**
- 7. Εκεί πέθανε ο Αλέξανδρος το 323 π. Χ..**

5. Να συμπληρώσεις τα κενά με τις λέξεις που ταιριάζουν.

Μετά τους πολέμους η Αθήνα γίνεται το κέντρο μιας σημαντικής πανελλήνιας συμμαχίας, που τελικά έγινε Αυτός ήταν ένας σημαντικός λόγος για να τη δύναμη της. Άλλοι παράγοντες που τη βοήθησαν να γίνει η πόλη της Ελλάδας ήταν ο ισχυρός αθηναϊκός, το πολίτευμα, η σημαντική προσωπικότητα του, η αγάπη των Αθηναίων για τα γράμματα, και όλα τα σπουδαία που έγιναν αυτή την εποχή. Γι αυτό και αυτός ο αιώνας, για την πόλη της Αθήνας, δίκαια ονομάστηκε

4η ΕΝΟΤΗΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

1 ΟΙ ΔΙΑΔΟΧΟΙ ΤΟΥ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 34: Η αυτοκρατορία του Μ. Αλεξάνδρου χωρίζεται

1. Η ακροστιχίδα ενός βασιλείου

1 Έτσι ονόμασαν οι ιστορικοί τον Αλέξανδρο.

2 Η πρωτεύουσα του βασιλείου της Συρίας.

3 Οι στρατηγοί δεν μπορούσαν να βρουν λύση για τη διοίκηση του τεράστιου

4 Έτσι ονομάστηκε η εποχή μετά το θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.

5 Ο Μ. Αλέξανδρος πέθανε χωρίς να αφήσει

6 Το μεγαλύτερο βασίλειο ιδρύθηκε από τον
(αντ.).

7 Στον ελλαδικό χώρο το βασίλειο της Μακεδονίας ερχόταν συχνά σε συγκρούσεις με τις πόλεις της Ελλάδας.

8 Ο Πτολεμαίος το κράτος της Αιγύπτου.

9 Πόλη που γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη στις επιστήμες και στις τέχνες.

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____
6	_____
7	_____
8	_____
9	_____

2. Να επιλέξεις τη σωστή απάντηση:

Το κράτος του Μ. Αλεξάνδρου διασπάστηκε και χωρίστηκε, γιατί:

- A) το κατέκτησαν οι Ρωμαίοι.**
- B) δεν συμφωνούσαν οι στρατηγοί του.**
- Γ) δεν το διοίκησε σωστά ο διάδοχός του.**

Το κράτος της Αιγύπτου είχε πρωτεύουσα

- A) τα Σούσα.**
- B) την Πέργαμο.**
- Γ) την Αλεξάνδρεια.**

Το κράτος της Συρίας ήταν δύσκολο να διοικηθεί, γιατί

- A) δεν κυβερνούσε καλά ο Σέλευκος.**
- B) ζούσαν πολλοί και διαφορετικοί λαοί.**
- Γ) χωρίστηκε σε μικρότερα κράτη**

3. Κάνοντας ένα φανταστικό ταξίδι μέσα στο χρόνο βρίσκεις την ελληνοιστική εποχή στην Αλεξάνδρεια. Να γράψεις ένα διάλογο ανάμεσα σ' εσένα και ένα κάτοικο της πόλης ο οποίος θέλει να σε πληροφορήσει για τα αξιοθέατα και την ιστορία της.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 35: Ο Πύρρος, ο βασιλιάς της Ηπείρου

1. Να βάλεις τις προτάσεις στη σωστή σειρά:

- Ο Πύρρος δέχεται να βοηθήσει τον Κλεώνυμο να γίνει βασιλιάς στη Σπάρτη.
- Μετά το θάνατο του Πύρρου το κράτος της Ηπείρου θα περάσει στα χέρια των Μακεδόνων.
- Ο βασιλιάς της Ηπείρου, για να μεγαλώσει το κράτος του, σχεδιάζει εκστρατεία στη Δύση.
- Στην ελληνιστική εποχή το κράτος της Ηπείρου γίνεται ισχυρό.
- Στην Ιταλία ο Πύρρος καταφέρνει να νικήσει δύο φορές τους Ρωμαίους χάνοντας όμως πολλούς στρατιώτες.

Οι Σπαρτιάτες αντιστέκονται γενναία κι έτσι το σχέδιο του Πύρρου ματαιώνεται.

Πολλές νέες πόλεις ιδρύονται στην Ήπειρο, οι οποίες στολίζονται με όμορφα οικοδομήματα.

2. Ο Πύρρος στη διάρκεια της βασιλείας του επηρεάστηκε από την προσωπικότητα του Μ. Αλεξάνδρου. Να διακρίνεις κάποιες ομοιότητες ανάμεσα στους δύο άνδρες.

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Ο προπονητής της εθνικής ομάδας ποδοσφαίρου μετά τον αγώνα είπε στους δημοσιογράφους: «Νικήσαμε, αλλά η νίκη μας ήταν πύρρεια». Τι μπορεί να έγινε κατά τη διάρκεια του αγώνα; Δώσε τη δική σου εξήγηση.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 36: Η καθημερινή ζωή στα ελληνιστικά χρόνια

1. Η ακροστιχίδα της γλώσσας που μιλιέται αυτή την εποχή:

- 1** Στις νέες πόλεις πήγαν και πολλοί κάτοικοι από την.
- 2** Ο απλός δούλευε όλη την ημέρα σκληρά.
- 3** Οι κάτοικοι των νέων πόλεων διάφορους θεούς.
- 4** Οι άνθρωποι συγκεντρώθηκαν στις πόλεις και (με άρθρο) ερήμωσε.
- 5** Χτίστη καν πολλά όμορφα κτίρια και μεγάλοι
- 6** Μια από τις καινούριες θεές.
- 7** Όνομα θεού της Ανατολής.
- 8** Έργα που παίζονταν στο θέατρο με σοβαρό περιεχόμενο.

- 9 Στα μέρη που κατέκτησε ο Αλέξανδρος πολλές πόλεις.
- 10 Θεατρικά έργα με αστείο περιεχόμενο.
- 11 Πολύ σπουδαία ήταν αυτή που υπήρχε στην Αλεξάνδρεια (αντιστρ.).

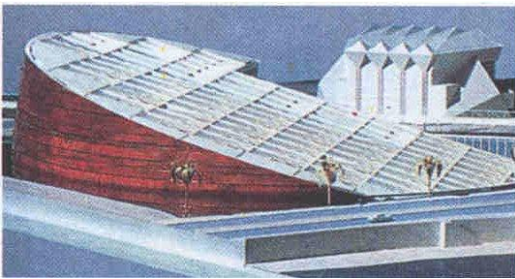
- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____

2. Να βάλεις την κάθε φράση της παρένθεσης στη στήλη που ταιριάζει:

(λατρεία διάφορων θεών, πολυάριθμες πόλεις, μικρή ανάπτυξη, ανάπτυξη στην οικονομία, λατρεία των θεών του Ολύμπου, μικρές πόλεις)

Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Στην εικόνα βλέπεις τη σύγχρονη βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας. Να διαβάσεις το παράθεμα 3 από το κεφάλαιο 34 και να δικαιολογήσεις την απόφαση του αιγυπτιακού κράτους να δημιουργήσει μια καινούρια βιβλιοθήκη.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 37:

Οι τέχνες και τα γράμματα στα ελληνιστικά χρόνια

1. Να αντιστοιχίσεις αυτά που
ταιριάζουν:

Αρίσταρχος ●

Ευκλείδης ●

Λύσιππος ●

Αρχιμήδης ●

Πολύβιος ●

● ιστορικός

● γλύπτης

● μαθηματικός

● αστρονόμος

● μηχανικός

2. Να διακρίνεις μέσα
στο τετράγωνο (οριζόντια,
κάθετα ή διαγώνια) τα τρία
από τα επτά θαύματα
του κόσμου.

Φ	Τ	Ε	Κ	Φ	Δ	Α	Σ	Τ	Υ	Θ	Ο	Π	Α	Σ	Δ	Φ
Α	Α	Χ	Ο	Υ	Θ	Η	Ξ	Ι	Κ	Π	Λ	Μ	Ε	Τ	Α	Δ
Ε	Ρ	Ρ	Λ	Α	Ε	Ω	Ψ	Χ	Υ	Η	Ν	Μ	Κ	Λ	Θ	Ι
Β	Ω	Μ	Ο	Σ	Π	Ε	Ρ	Γ	Α	Μ	Ο	Υ	Ε	Δ	Ρ	Φ
Δ	Θ	Ε	Σ	Σ	Α	Ε	Π	Π	Ο	Ι	Ι	Α	Θ	Υ	Τ	Ρ
Ρ	Ρ	Η	Σ	Λ	Α	Ι	Λ	Η	Δ	Σ	Α	Ρ	Ρ	Ζ	Χ	Η
Α	Ε	Τ	Ο	Ν	Λ	Λ	Ρ	Π	Υ	Μ	Π	Τ	Ζ	Ν	Ο	Υ
Σ	Ρ	Υ	Σ	Φ	Α	Π	Ε	Ρ	Ι	Π	Ν	Ω	Δ	Κ	Υ	Μ
Ν	Ε	Ρ	Ρ	Ρ	Ε	Δ	Τ	Ξ	Α	Σ	Δ	Ζ	Ε	Ρ	Τ	Α
Κ	Ι	Ρ	Ο	Υ	Τ	Ρ	Π	Ε	Α	Ε	Υ	Τ	Ε	Ε	Ρ	Τ
Ξ	Η	Δ	Δ	Η	Α	Φ	Λ	Δ	Θ	Ν	Η	Α	Δ	Σ	Δ	Φ
Η	Π	Ψ	Ο	Ν	Ε	Ψ	Μ	Τ	Ξ	Δ	Δ	Ο	Φ	Γ	Β	Ω
Ι	Ξ	Ω	Υ	Θ	Ο	Χ	Θ	Σ	Μ	Σ	Ι	Υ	Γ	Α	Σ	Χ
Π	Η	Ρ	Ρ	Ξ	Λ	Δ	Ξ	Α	Ο	Α	Κ	Η	Ε	Υ	Θ	Ι
Υ	Ν	Τ	Φ	Μ	Κ	Ε	Η	Ζ	Π	Ζ	Μ	Ν	Τ	Ι	Π	Ο
Ξ	Π	Ε	Δ	Ι	Μ	Τ	Υ	Υ	Η	Β	Ν	Μ	Φ	Α	Α	Ρ
Π	Ι	Α	Β	Ο	Η	Ν	Ο	Η	Υ	Τ	Υ	Π	Ζ	Ζ	Θ	Σ

3. Να συμπληρώσεις το κείμενο χρησιμοποιώντας τις φράσεις της παρένθεσης.

**(ελληνιστικός, τεράστια,
Μ. Αλεξάνδρου, ακμή,
οι επιστήμες)**

Μετά το θάνατο του

**..... Οι
πρωτεύουσες των βασιλείων της
Ανατολής γνώρισαν μεγάλη
..... Τα κτίρια και τα
γλυπτά της εποχής ήταν
..... Ιδιαίτερη ανάπτυξη
είχαν Ο
πολιτισμός αυτής της περιόδου
ονομάστηκε
και διαδόθηκε σε όλα τα σημεία του
τότε γνωστού κόσμου.**

2 ΡΩΜΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 38:

Το ρωμαϊκό κράτος

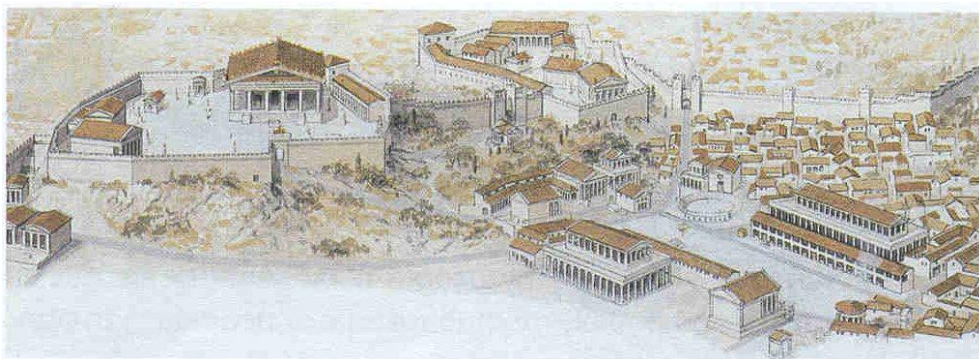
1. Να αντιστοιχίσεις αυτά που ταιριάζουν:

βασιλεία	•	•	οι φτωχοί Ρωμαίοι
πατρίκιοι	•	•	η θητεία τους κρατούσε ένα χρόνο
πελάτες	•	•	την αποτελούσαν μόνο πατρίκιοι
πληβείοι	•	•	το πρώτο πολίτευμα της Ρώμης
ύπατοι	•	•	οι Ρωμαίοι ευγενείς
σύγκλητος	•	•	η μεσαία τάξη στη Ρώμη

2. Να ενώσεις με βελάκια τις λέξεις από την κάθε στήλη που ταιριάζουν μεταξύ τους περισσότερο:

αρχαία Σπάρτη	αρχαία Ρώμη	αρχαία Αθήνα
είλωτες	πελάτες	Αθηναίοι πολίτες
περίοικοι	πατρίκιοι	δούλοι
Σπαρτιάτες πολίτες	πληβείοι	μέτοικοι

3. Στην εικόνα βλέπεις μια πόλη - κράτος όπως ήταν και η Ρώμη.

α) Θυμάσαι τι ήταν η πόλη - κράτος;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**β) Ποιες άλλες πόλεις - κράτη
ξέρεις;**

.....

.....

.....

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 39:

Η Καρχηδόνα συγκρούεται με τη Ρώμη

1. Να σημειώσεις ένα Χ εκεί που ταιριάζει:

	Μ. Αλέξανδρος	Αννίβας
Ήταν ικανός στρατηγός.		
Εκστράτευσε σε άλλη ήπειρο.		
Είχε μεγάλο στρατό.		
Γνώρισε ήττα.		
Ίδρυσε νέες πόλεις.		
Αντιμετώπισε πολλές δυσκολίες.		
Διέδωσε τον πολιτισμό.		

2. Αν ζούσες στην Καρχηδόνα κι έβλεπες την πόλη σου να καταστρέφεται από τους Ρωμαίους, πώς θα αισθανόσουν; Να περιγράψεις τα συναισθήματά σου.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Η έκφραση «ο Αννίβας προ των πυλών» έμεινε στην ιστορία, όταν ο Αννίβας έφτασε απειλητικός έξω από τη Ρώμη. Να σημειώσεις πώς χρησιμοποιούμε σήμερα αυτή τη φράση:

- Όταν περιμένει κάποιος να συμβεί ένα σημαντικό γεγονός.
- Όταν ξαφνικά παρουσιάζεται μεγάλος κίνδυνος.
- Όταν κάποιος χτίζει τις πύλες μιας πόλης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40: Η υποταγή του ελληνικού κόσμου

1. Να βάλεις στη σωστή σειρά τα γεγονότα.

- Οι Ρωμαίοι υποτάσσουν τη Μακεδονία.
- Οι Ρωμαίοι, αφού νίκησαν τον Αννίβα, επιθυμούν να κατακτήσουν την Ελλάδα.
- Οι Έλληνες νικήθηκαν στην περιοχή της Λευκόπετρας.
- Ο ελληνικός κόσμος υποτάσσεται στους Ρωμαίους.
- Καταστρέφεται η πόλη της Κορίνθου.

2. Με ποιον τρόπο, κατά τη γνώμη σου, θα μπορούσαν οι Έλληνες να αντιμετωπίσουν τους Ρωμαίους και να μη χάσουν την ελευθερία τους;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Σταυρόλεξο

Οριζόντια

1. Εκεί δόθηκε η τελική μάχη με τους Ρωμαίους.
2. Ήθελαν να κατακτήσουν και την Ελλάδα.
3. Οι Μακεδόνες ηττήθηκαν στις Κεφαλές.
4. Μια συμπολιτεία.
5. Η Μακεδονία έγινε ρωμαϊκή

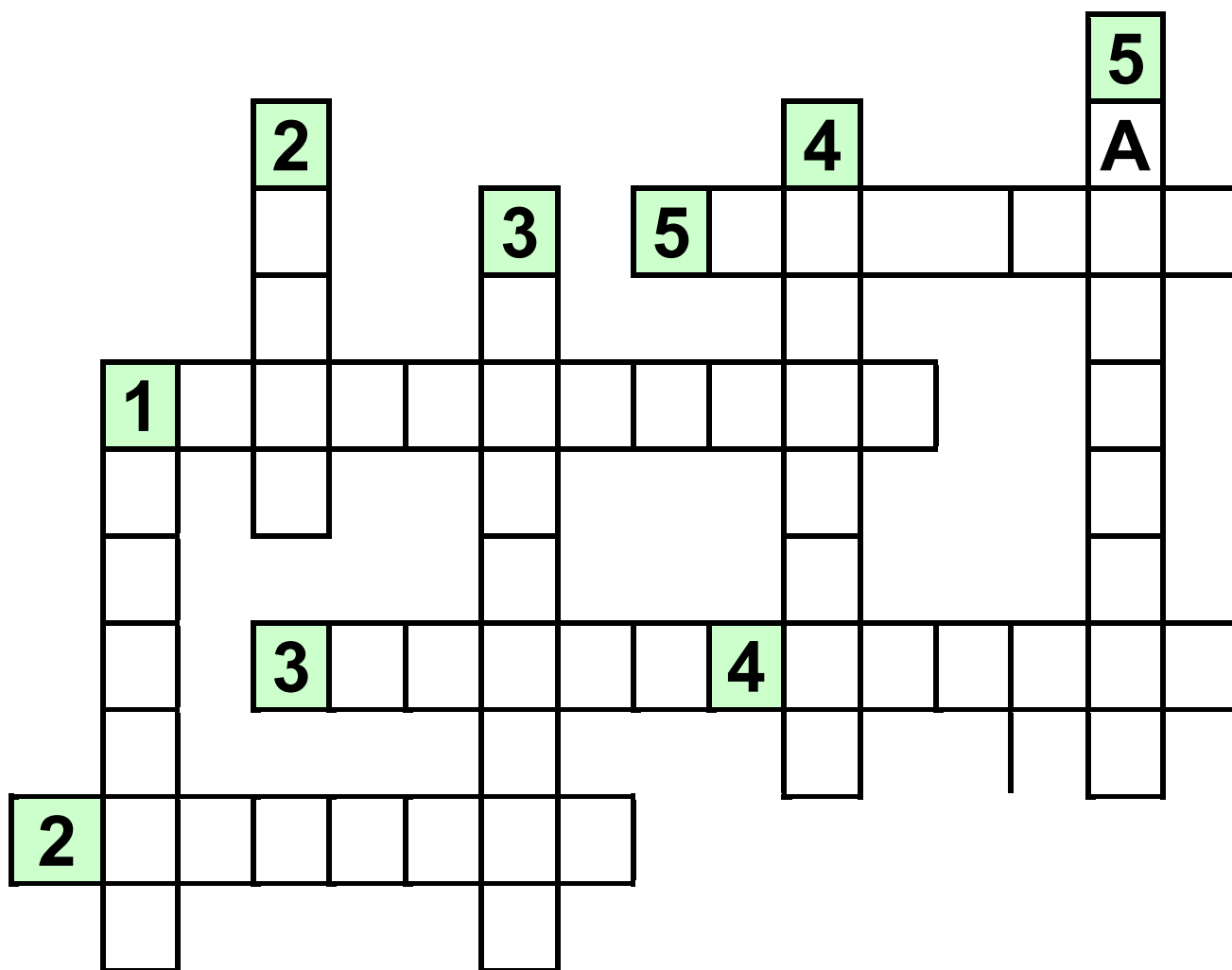
Κάθετα

1. Το 2ο αιώνα π.Χ. το πιο κράτος στην Ελλάδα ήταν η Μακεδονία.
2. Όλες οι πόλεις της συμπολιτείας ήταν μεταξύ τους

3. Καταστράφηκε ολοκληρωτικά από τους Ρωμαίους.

4. Ο τελευταίος Μακεδόνας βασιλιάς.

5. Η συμπολιτεία που το νόμισμα της παρουσιάζεται στην εικόνα 3.

Ελληνιστικά χρόνια

Επαναληπτικό μάθημα

1. Να βάλεις ένα Σ για το σωστό και ένα Λ για το λάθος:

- Ο Μ. Αλέξανδρος πέθανε χωρίς να έχει ορίσει διάδοχο του.
- Το κράτος του χωρίστηκε στο κράτος της Αιγύπτου και της Μακεδονίας.
- Το κράτος της Αιγύπτου είχε πρωτεύουσα τα Σούσα.
- Μετά το θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου το κράτος της Μακεδονίας αρχίζει να χάνει σιγά σιγά τη δύναμή του.

Ο Πύρρος θέλησε να μεγαλώσει το κράτος του εκστρατεύοντας στη Δύση, όπως ο Αλέξανδρος στην Ανατολή.

Ο Πύρρος εκστράτευσε στη Μικρά Ασία και την Κρήτη, όπου σκοτώθηκε.

2. Σημειώνω ένα Χ εκεί που ταιριάζει:

	Ελλάδα	Καρχηδόνα	Ρώμη
Αννίβας			
Τίβερης			
Περσέας			
Αχαϊκή συμπολιτεία			
Σκιπίωνας			
φοινικική αποικία			

3. Να διαβάσεις το παράθεμα 1 από το κεφάλαιο 39 και να ζωγραφίσεις, όπως φαντάζεσαι, το πέραςμα των Άλπεων από το στρατό του Αννίβα.

4. Να συμπληρώσεις το κείμενο χρησιμοποιώντας τις λέξεις της παρένθεσης:

**(Σύγκλητος, Έλληνες,
Λευκόπετρα, Καρχηδόνα,
πληβείοι, 1ος αιώνας, ρωμαϊκό
κράτος, ύπατοι, Σκιπίωνας,
Αχαϊκή συμπολιτεία)**

**Το
αναπτύχθηκε γρήγορα. Για πολλά
χρόνια υπήρχαν αναταραχές
εξαιτίας της σύγκρουσης των
πατρικίων με τους
Στη διακυβέρνηση του κράτους**

μεγάλη δύναμη είχαν οι
ενώ η είχε έργο
κυρίως συμβουλευτικό. Η Ρώμη
ανησύχησε πολύ από την
ανάπτυξη της
Έγιναν μεταξύ τους μακροχρόνιοι
πόλεμοι. Τελικά ο στρατηγός
..... την κατέστρεψε
ολοκληρωτικά. Στη συνέχεια οι
Ρωμαίοι συγκρούστηκαν και με
τους Η τελευταία μάχη
έγινε στη
όπου ο ρωμαϊκός στρατός νίκησε
το στρατό της
Στο τέλος του όλος
ο ελληνικός κόσμος είχε υποταχθεί
στους Ρωμαίους.

5η ΕΝΟΤΗΤΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 41

α. Μια παράσταση αρχαίου θεάτρου

1. Μπορείς να ψάξεις σε διάφορα περιοδικά και εφημερίδες να βρεις τίτλους από παραστάσεις αρχαίου θεάτρου; Να τις κόψεις και να φτιάξεις ένα κολλάζ το οποίο θα βάλεις στην τάξη σου.

2. Στο βιβλίο σου γνώρισες ποιητές της τραγωδίας, όπως, ο Αισχύλος, ο Σοφοκλής και ο Ευριπίδης και της κωμωδίας, όπως ο Αριστοφάνης. Πολλές φορές τα έργα τους είχαν θέματα από τη μυθολογία,

την ιστορία ή και από την καθημερινή τους ζωή. Γράψε κι εσύ μια θεατρική σκηνή για ένα γεγονός που θεωρείς σημαντικό.

β. Η γλώσσα που μιλάω

1. «Ομιλείτε Ελληνικά!»

Καθημερινά χρησιμοποιούμε για ευκολία λέξεις που προέρχονται από άλλες γλώσσες. Κι όμως για κάθε μία από αυτές υπάρχει η αντίστοιχη στην ελληνική. Θα μπορούσες να ψάξεις στο λεξικό σου και να βρεις ποιες είναι οι αντίστοιχες ελληνικές λέξεις;

ασανσέρ (γαλλική) =

τρένο (γαλλική) =

γκαρσόνι (γαλλική) =
μουσαφίρης (τουρκική) =
σωφέρ (γαλλική) =
ίντερνετ (αγγλική) =
πόρτα (λατινική) =
μαχαλάς (τουρκική) =
μπόι (τουρκική) =
σινεμά (γαλλική) =
σπίτι (ιταλική) =
βάλτος (σλαβική) =
κομπιούτερ (αγγλική) =
τέντζερης (τουρκική) =
μπάσκετ (αγγλική) =

2. Να αντιστοιχίσεις τις λέξεις που ταιριάζουν.

Το ύδωρ

Η ξυμφορά

Ο κώδων

Ο παις

Η γυνή

Ο ανήρ

Ημείς

Ούτοι

Ειμί

Η αλώπηξ

Ο οίνος

Ο άρτος

Ο οφθαλμός

το παιδί

το κουδούνι

η συμφορά

το νερό

ο άνδρας

εμείς

η γυναίκα

η αλεπού

αυτοί

είμαι

το μάτι

το κρασί

το ψωμί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 42:

Μια μέρα στην αρχαία Ολυμπία

Η επίσκεψη που έκαναν τα παιδιά στην Αρχαία Ολυμπία ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα. Η μέρα πέρασε όμορφα τα πράγματα που έμαθαν από την περιήγησή τους στον αρχαιολογικό χώρο και το μουσείο ήταν συναρπαστικά. Καιρός λοιπόν να οργανώσεις τη δική σου επίσκεψη!

- 1. Να επιλέξεις έναν αρχαιολογικό χώρο ή ένα μουσείο της περιοχής σου που θα ήθελες να επισκεφτείς. Να μεταφέρεις την ονομασία στο χάρτη της Ελλάδας.**

Θα επισκεφτώ

.....

.....

2. Να καταγράψεις τα κτίρια που βρίσκονται στο χώρο τον οποίο επισκέφτηκες και, αξιοποιώντας τις πληροφορίες που συγκέντρωσες σχετικά με αυτά, να αναφέρεις σε ποια ιστορική περίοδο ανήκουν.

.....

.....

.....

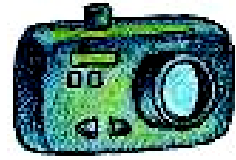
.....

.....

.....

.....

3. Να χρησιμοποιήσεις διάφορα μέσα συγκέντρωσης πληροφοριών: τη φωτογραφική σου μηχανή, το σημειωματάριό σου, ενημερωτικό υλικό που προσφέρεται στο χώρο που επισκέφτηκες. Να ζωγραφίσεις στη συνέχεια κάτι από αυτά που είδες και σου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση.

4. Να φτιάξεις, αξιοποιώντας όλο το σχετικό υλικό που έχεις συγκεντρώσει, έναν μικρό τουριστικό οδηγό που θα εξηγεί τα βασικότερα στοιχεία από τον τόπο που επισκέφτηκες.

6η ΕΝΟΤΗΤΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 43:

Η ιστορία του τόπου μου

▶ Ο τόπος που ζω

1. α) Πώς λέγεται ο νομός που βρίσκεται ο τόπος όπου κατοικείς;

.....
Να τον χρωματίσεις στο χάρτη

β) Ποια είναι η πόλη ή το χωριό σου;

.....
Να σημειώσεις τη θέση της / του στο χάρτη.

γ) Ποιες άλλες πόλεις του νομού γνωρίζεις;

.....
.....

2. Να φτιάξεις ένα ενημερωτικό φυλλάδιο με βασικές πληροφορίες και φωτογραφίες του τόπου σου και να το παρουσιάσεις στην τάξη.

▶ Από το χθες στο σήμερα

1. Γνωρίζεις αν ο τόπος σου ονομαζόταν διαφορετικά στο παρελθόν; Να γράψεις και τις δύο ονομασίες.

.....

.....

.....

2. Φτιάξε με χαρτόνι μια ιστορική γραμμή και χώρισε την σε ιστορικές περιόδους.

Προσπάθησε να σκεφτείς κάτι που βρέθηκε ή χτίστηκε στην περιοχή σου σε κάθε περίοδο.

Ζωγράφισέ το ή κόλλησε μια

μικρή φωτογραφία του πάνω στην γραμμή. Με τη βοήθεια του δασκάλου σου να

επιλέξεις σωστά την αντίστοιχη περίοδο.

▶ Άκρως οικογενειακόν

1. Να φτιάξεις κι εσύ το δικό σου οικογενειακό δέντρο σ' ένα μεγάλο χαρτί και να το παρουσιάσεις στην τάξη.

2. Να γράψεις την ιστορία της οικογένειάς σου και να την παρουσιάσεις στην τάξη. Αν θες, μπορείς να αναφέρεις και κάποια ξεχωριστά περιστατικά, όπως π.χ. πώς γνώρισε ο παππούς σου τη γιαγιά σου.

3. Εξερευνώντας το επώνυμό σου!

Να ψάξεις να βρεις πληροφορίες για το επίθετό σου, ρωτώντας τους μεγαλύτερους. Χρησιμοποιώντας τις προσπάθησε να εξηγήσεις τι σημαίνει και πώς προήλθε.

▶ Το πανηγύρι

1. Να βρεις φωτογραφίες με παραδοσιακές φορεσιές του τόπου σου ή να τις ζωγραφίσεις.

2. Έχεις πάει σε πανηγύρι που γίνεται στην περιοχή σου για τη γιορτή κάποιου αγίου; Να περιγράψεις τις εκδηλώσεις που έχουν σχέση με την παραδοσιακή μουσική, τους χορούς και τα φαγητά εκείνης της ημέρας.

3. Ο Μανόλης έχει μάθει πολλά πράγματα από τον παππού του. Να πάρεις κι εσύ μια συνέντευξη από τον παππού ή τη γιαγιά σου ή από ένα άλλο ηλικιωμένο πρόσωπο. Να προσπαθήσεις να καταγράψεις παραμύθια, τραγούδια, παροιμίες και τοπικά έθιμα από το παρελθόν. Στη συνέχεια να παρουσιάσεις το υλικό που συγκέντρωσες στην τάξη.

▶ Στα ίχνη ενός μνημείου

1. Να σχεδιάσεις έναν απλό πολεοδομικό χάρτη του τόπου σου. Να σημειώσεις με απλά σύμβολα - σκίτσα τα πιο γνωστά μνημεία.

2. Να διαλέξεις το αγαπημένο σου μνημείο. Να το φωτογραφίσεις ή να το ζωγραφίσεις. Στη συνέχεια να συγκεντρώσεις πληροφορίες για την ιστορία του και να παρουσιάσεις την εργασία σου στην τάξη.

3. α) Ποια μέρη προτιμούν όσοι επισκέπτονται τον τόπο σου;

β) Τι νομίζεις ότι θα μπορούσαν να κάνουν οι υπεύθυνοι της περιοχής ώστε να αυξηθεί ο τουρισμός;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΛΑΣΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ (συνέχεια από τον 1ο τόμο)

3. Ο ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ:

25. Αιτίες και αφορμές
του πολέμου7
26. Οι κυριότερες φάσεις του
πολέμου11
27. Η ηγεμονία της Σπάρτης.....14

4. Η ΘΗΒΑ:

28. Η Θήβα και η βοιωτική
συμμαχία17
29. Η ηγεμονία της Θήβας19

5. Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ:

- 30. Η Μακεδονία, μια νέα ελληνική δύναμη.....25**
- 31. Ο Μ. Αλέξανδρος καταλαμβάνει τη Μ. Ασία και την Αίγυπτο28**
- 32. Η πορεία προς την Ινδία. Το τέλος της εκστρατείας32**
- 33. Ο θάνατος του Μ. Αλεξάνδρου35**

ΚΛΑΣΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ:

- Επαναληπτικό μάθημα39**

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

1. ΟΙ ΔΙΑΔΟΧΟΙ ΤΟΥ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

- 34. Η αυτοκρατορία του Μ. Αλεξάνδρου χωρίζεται.....46**

35. Ο Πύρρος, ο βασιλιάς
της Ηπείρου51
36. Η καθημερινή ζωή στα
ελληνιστικά χρόνια.....54
37. Οι τέχνες και τα γράμματα
στα ελληνιστικά χρόνια58

2. ΡΩΜΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ:

38. Το ρωμαϊκό κράτος61
39. Η Καρχηδόνα συγκρούεται
με τη Ρώμη64
40. Η υποταγή του ελληνικού
κόσμου67

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ:

- Επαναληπτικό μάθημα71

ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ:

- 41α. Μια παράσταση αρχαίου
θεάτρου75
- 41β. Η γλώσσα που μιλάω76
42. Μια μέρα
στην αρχαία Ολυμπία79

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ:

43. Η ιστορία του τόπου μου82
- Ο τόπος που ζω85
- Από το χθες στο σήμερα83
- Άκρως οικογενειακόν84
- Το πανηγύρι85
- Στα ίχνη ενός μνημείου.....87

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.